

Lumina Sf

On. Red. «Asociațunea»

Loco (str. Șaguna 6)

Foale săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei 40-
Pe o jumătate de an	" 20-
Pe un părțar de an	" 10-

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un sir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Petru Ciorobeia - Nicolae Crăsnaru.

Iată doi oameni pe cari i-am pus lângă olaltă cu toate că nu sunt compaști și n-au nimică împreună. Dimpotrivă, sunt foarte departe unul de altul. Mica linioară ce am pus-o între ei înseamnă o prăpastie întreagă ca și cea dintre bogatul și Lazar cel sărac din evanghelie. Ascultați de ce:

Inainte cu 3 săptămâni Ciorobeia era ajutor de primar în București. Era un om bogat, un milionar cu avere de peste 20 de milioane și pe deasupra n'avea nici copii. Dar acest Ciorobeia, cuprins de drăceașca îspită și patimă a lăcomiei, pândia neîncelat prilejul cum și-ar mai putea spori milioanele. Într-o bună zi și-a înmuiat peana în cerneala minciunii și a scris câteva documente minciinoase, prin cari «adeveria» (adecă minția), că a tăiat pe seama săracimii din București câteva sute de vite cari se trimisera anumit pentru această treabă. Cu această minciună era să câștige 4 milioane Lei. Dar a dat Dumnezeu că minciuna s'a descoperit și Ciorobeia ca să scape de rușinea temniței a beut otrava de șoareci și a murit...

Si acum, cine-i celalalt: Nicolae Crăsnaru? E un biet sergeant de poliție din București. Acest om sărac a ridicat o biserică în satul lui (Crasna, jud. Gorj). Cum? veți întreba. Așa că a plecat cu colectă din casă în casă, dela om la om și cu aceasta a strâns peste 10 mii de Lei. A mai pus apoi 6 mii Lei dela el; a bătut pela toate ușile și a mișcat toate petrile așa că acum nouă biserică își așteaptă sfintirea.

Iată pe cei doi oameni puși lângă olaltă. Prăpastia dintre ei o poate oricine vedea. Ciorobeia a intrat cu rușine în mormânt, iar Crăsnaru va intra cu cinste și mânduire sufletească în biserică cea nouă din satul lui. Ciorobeia a murit cu rușine ca și un cloțan care a ros mereu în dreptul săracilor (și căți mai rod și acum!) până a dat de otrava morții și a crepat... sătul; dar amintirea și numele lui Crăsnaru va dăinui și se va pomeni cu cinste în bisericuța din satul lui. Luati aminte! Așa zice Scriptura: «Plata păcatului este moartea...» cea trupească și sufletească. (Romani 6, 23).

Această moarte l-a ajuns și pe milionarul Ciorobeia. În această moarte l-a tras păcatul lăcomiei, l-a tras Sânta. Feriți-vă de acest păcat!

7. Povăză.

Rostul împroprietăririi.¹

«Pământul pe care te-ai așezat tu, va fi moștenirea ta și a fiilor tăi în veci, pentru că ai adaos a urma Domnului Dumnezeului nostru».

Așa ne spune «Legea veche» în carte lui Isus Navi (Cap. 14, v. 9) și întreg pământul binecuvântat al Canaanului a fost împărțit spre moștenire între semințile fiilor lui Iosif, în țara făgăduinții, pentru că «au adaos a urma Domnului Dumnezeului nostru». În economia orânduirii dumnezești domnesc din veci legi neschimbate. Astăzi pământul țării românești, acest Canaan al legii nouă se dă ca moștenire teranului român pentru că a adaos a urma Domnului Dumnezeului nostru, adeca a rămas statoric în credința cătră Dumnezeul părinților și strămoșilor noștri. În aceste clipe mărețe se cuvine, ca acestui Dumnezeu să-i aducem întrețină închinăciune, laudă și mărire, pentru toate bunățările revărsate asupra neamului și pentru purtarea de grijă prin vijelia vremilor trecute, până când ne-a scos la limanul măntuirii. Cu recunoștință și cu pietate să ne aducem aminte de suferințele părinților și strămoșilor noștri, precum și de ceata celor 800.000 de mucenici, cari pe diferite fronturi și sub diverse comande, dar purtând același ideal în suflete, și-au jertfit viața pentru împreunarea și pentru libertatea noastră.

Acestia «au murit după credință neluană făgăduințele ei, de departe văzându-le și sărutându-le și mărturisind, că străini și nemernici sunt pe pământ». De azi încolo Românul nu va mai fi «nemernic» pe pământul țării sale, ci va fi stăpân pe casa și moșia sa. De azi încolo nu va mai fi silit Românul să prindă bățul pribegiei, și să plece peste țări și mări pentru a-și ago-

¹ Din cuvântarea rostită de părintele asesor consistorial, Lazar Triteanu la împroprietărea din Loamndă.

nisi prețul desrobirei sale economice. Desființarea marilor moșii nemeșești și împărțirea pământului acelora, cari cu încordarea brațelor și în sudoarea feței il lucră, este o cerință de întărire și înaintare a statului modern. O țară e cu atât mai tare, cu cât mai mulțumiți și mai fericiți sunt cetățenii ei. Iar fericirea cetățenilor stă în bunăstarea lor religioasă, morală-culturală și economică. E greșit deci a crede și a zice, că pământul se dă țăranului ca răsplată pentru îndeplinirea datorințelor sale pe câmpul de luptă. Adeca împroprietărea ar fi un fel de bacăș. Niciu mai vătămător decât aceasta pentru simțul iubirii de țară, care la țăranul român e o vărtute, și pentru îndeplinirea căreia nu așteaptă numai decât răsplată. Împroprietărea țăranilor e un act de înaltă iubire și de dreptate socială. Prin aceasta țăranul se restituie în drepturile sale de om, i se ridică valoarea morală și demnitatea personală; ajunge la independență și prin aceasta la libertate, și prin sporirea producției își creiază singur mijloacele de înaintare în cele bune și de folos. De unde pentru țăranul român rezultă îndatorirea, ca pământul primit să-l muncească cu răvnă și dragoste îndoită, ca rod însuțit să aducă. Cu cât pământul țării noastre va produce mai mult, cu atât sarcinile cetățenilor vor fi mai ușoare; de aici depinde bunăstarea cetățenilor și țăria țării.

Si dacă din căștigul vostru vi-se cere o participație drept dajdie, s'o dați cu bucurie, căci acum n'o dați unui Stat străin, ci o dați Statului Român. Precum apa mării se ridică, se închiagă în nori și apoi în forma picurilor de ploaie se revârsă asupra întregului pământ, așa banul dajdiei se revârsă asupra poporului întreg prin zidirea de școale, de spitale, de drumuri și căi ferate și prin plata tuturor funcționarilor publici, puși în serviciul obștesc. «Dați Cezarului, ce este al Cezarului și lui Dumnezeu, ce este a lui Dumnezeu» (Mateiu c. 22 v. 21).

Sapă o fântână.

Un ucenic de a lui Moahamed prorocul, la care se închină multe milioane de oameni din țările răsăritului, l-a întrebat odată pe acesta: «Prorocule a murit mama mea, spune-mi ce bine să fac pentru sufletul ei?» Prorocul a răspuns: «Sapă o fântână și dă apă să bea cei însetăți». Ucenicul a săpat fântână, a făcut stobor în jur și a scris pe o tablă: «Fântână aceasta este pentru sufletul mamei mele». Nici nu se putea un lucru mai minunat, pentru că în deșerturile nisipoase, arse de soare și lipsite de apă a le Arabiei, o fântână era semnul de amintire cel mai frumos și mai

binefăcător. Si «fântâna lui Iacob», la care a întâlnit Mântuitorul pe femeea chaniană, sute de ani a adus aminte călătorilor de venerabil patriarh, potolindu-le setea.

Lumea aceasta cu greutățile, cu năcăzurile și lipsurile ei pentru mulți oameni e o pustie a sufletului. Este însă aici o fântână la care fiecare suflet își poate potoli setea. Mântuitorul ne cheamă: «Cel ce însetează să vie la mine și să beal» Aceasta e fântână vieții și cel ce își aduc sufletele să ia beutură răcoritoare își fac săiești cel mai mare bine. Apa ei înviorează, întărește și mantuește și fântână nu seacă nici odată.

Știri din țară.

La împroprietărirea dela Șercaia au fost de față 11 ministrui. S-au întâlnit aici pentru că, după isprăvirea lucrărilor de împroprietărire, aveau să țină sfat asupra trebilor obștești și a lucrurilor ce trebuiau isprăvite. Și l-au ținut la Brașov. Alt consiliu s'a ținut la Sovata unde petrece acum, vara, M. S. Regina și unde a venit mai târziu și M. S. Regele, ca să locuiască în castelul de lângă Reghin.

O frământare făcută dar adâncă s'a petrecut săptămânilor din urmă pe pământul Ardealului. Domnul Iorga a cutreerat orașele mai de seamă dela noi purtând steagul păcii și îndemnând la înțelegere între ardeleni și cei din vechiul regat. Ministrui și-au ales orașele ardeleni ca să-și țină sfaturile, ce se țineau înainte tot la București. Aceasta ar vrea să arate însemnatatea pe care o dău Ardealului, a cărui alipire politică ar vrea să o câștige.

In acelaș timp conducătorii partidului național ardelean s'a pus de asemenea în mișcare. După drumul pe care l-a făcut dl Maniu prin Moldova și Bucovina unde a avut întâlnire cu fruntașii politici, de curând, însoțit de mai mulți membri ai comitetului partidului, s'a dus la Sovata, unde s'a întâlnit în audiență la M. S. Regina.

Se spune că scopul acestor sfaturi este căutarea unei căi de apropiere și împăciuire între partide, ca toamna să nu ne mai găsească tot așa desbinați și învățbiți. Semne de împăcare însă nu prea sunt. Căpetenile partidului național nu vreau tovărăsie cu liberalii, față de cari se plâng de atâta nedreptății.

Guvernul, la rândul său, caută cu toate mijloacele să-și facă plăcută politica sa și astfel să-și întărească situația. După vizitele pe cari le-au făcut în Ardeal, o seamă dintre ministrii vor pleca ori au plecat chiar, unii în Bucovina alții în Basarabia, ca să vadă și să cunoască la față locului stările și să caute a îndrepta scăderile și neajunsurile cari fac nemulțumirea locuitorilor.

Si de o parte și de alta sunt tot pregătiri pentru măsurarea din toamnă prin care partidele din împotrivire nădăduresc să răstoarne guvernul, iară acesta cauță să-și strângă rândurile și să câștige voia oamenilor ca să se poată ține, chiar dacă s'ar mai primeni și cu alți bărbați din celelalte partide.

FOIȘOARA.

Din sfaturile lui Gheorghe Lazăr.

Pentru clacă.

Văzând pruncul că vrea să plece tatăl său de dimineață oare unde la lucru, l-au întrebat zicând: «Taică! unde te duci dumneata?» Tatăl i-a răspuns lui: «Eu mă duc, fiule, la Grecul nostru, în clacă». — Taică, dar ce e aceia clacă? — Îar tatăl său i-a răspuns așa: «Fiul meu! Când noi în oarecare zile nu cutesăm a lucra la lucrul nostru, atunci mergem de lucrările altora, nu pe bani, ci numai pe mâncare și pe băutură, și aceea se numește clacă. — Spre aceasta i-a răspuns pruncul: «O, taică, dacă dumneata, pentru casa noastră cea săracă și pentru noi ai dumnitale prunci, nu cutesi a lucra, dar cum cutesi a lucra unui străin? Mie mi-se pare tot una a fi, sau de seceră omul holda sa, sau a altuia —

Funcționarii de stat adânc nemulțumiți cu soartea pe care o au, că numai pot face față greutăților vieții cu plata pușină pe care o capătă, au ținut mai săptămâni trecute un congres la Cluj, și acum în 6 August îl continuă la București, pentru a se sfătu și a găsi o cale de ieșire la liman. Cu adevărat starea funcționarului care trăește numai din ban, în vreme ce scumpetea crește mereu, e căt se poate de năcăjită. A funcționarului cinstit și bun că, durere, mai avem și de aceia cari fac bani pe cale lăturalnică, iar cu slujba nu-și prea bat capul. Tara însăși trebuie să aibă grija slujitorilor săi, să le țăseze traiul de toate zilele ca astfel să le poată cere să muncească cu drag în folosul obștei.

Ce se întâmplă în lumea mare?

In Germania după votarea legilor naționale de apărare a Republicei, față de încercările de-a reduce vechea orânduire a Imperiului, Bavaria s'a declarat nemulțumită și amenință cu ruptura de nu va fi ascultat și glasul ei. Atâtăna delă țaria guvernului de va putea înălțatura cu totul învrăjirea dintre cetățenii țării, ca să nu ajungă la un răsboiu lăuntric. Președintele Republicei Eberth însuși a început sfătuiri cu guvernul din Bavaria pentru apropiere și înțelegere.

Ungaria, după declarațiile ministrului-președinte Beihlen, e pe cale de a se reculege. Sunt în pregătire însemnate legi financiare economice și agricole, menite a îndrepta starea îngrijitoare dela vîstieria țării. De altă parte în curând vor începe sfătuirile pentru încheierea unor legături economice cu România și Cehoslovacia. La granița apuseană guvernul a înfrânt și împrăștiat pe răsăritii, din Burgenland ul ce s'a dat Austriei din pământul Ungariei. Guvernul vrea să statornească vecinătatea de bună pace cu țările din jur.

Primejdile de răsboiu s'ar naște între Jugoslavia și Italia dacă aceasta din urmă ar vrea să se înșăpânească în Albania, după cum li arde dorința de mult, dar pe care lucru Jugoslavia nu l-ar putea suferi cu nici un prej.

Sfatul Ligii Națiunilor a aprobat în sfârșit încreșterea Angliei de a primi vegheia la întremarea unei țări jidovești în Palestina. Evreii din România constituie în societate de luptă, pentru recastigarea țării lor strămoșești, se bucură de izbândă. Bucuria noastră n'ar fi mai mică dacă milionul de jidani din țara noastră s'ar strecura că mai repede spre noua lor țară. Dar ne temem că nu se va mișca unul.

Impotriva alipirii Muntenegrului la Jugoslavia s'a pornit o aprigă mișcare

și lui Dumnezeu gândesc că e mai plăcut de va lucra cineva casei sale cei sărace, decât a lucra altuia, care are cu ce plăti. Dar încă nu e destul ca să aibi dumneata singur ce mânca și ce bea, iar noi să flămânzim; căci și pe noi ești dator să ne hrănești. — Auzind tatăl că vorbește pruncul așa de înțelept, nu s'a mai dus și de clacă său părăsit, și nu atuncia numai, ci niciodată mai mult la clacă nu au mers, ci mai cu răvnă și-au văzut de lucrul său și au fost mai îndestulat.

Sărbători idolești.

Anica a întrebat într'o seară, șezând la furcă pe maică-să zicând:

«Maică! Spune-mi, rogu-te, de ce țin muierile noastre sărbătoarea Cailor, Marța încuiată, Armindenii, Todorusele, ziua Ursului, a Lupului și alte sărbători idolești, numai prin prostie și orbire intemeiate pe credință deșărtă — care peste an căte patru luni din lucru le fură, făcându-le a se-

rintre nemulțumiți cari s'a strâns la muntele Lowcen, hotărând să atâțe poporul ca să ceară recunoașterea independenței țării, adecă să fie de sine stătătoare.

Comitetul național muntenegrean, a chemat pe tinerii înrolați în armata jugo-slavă să dezerteze.

Peste 5000 de muntenegreni și-au părăsit căminurile plecând în munți pentru a îngroșa numărul răsăritișilor, ce luptă contra stăpânirii sărbe. Trupele croate, slovace și macedonene trimise în Muntenegru fac frăție cu populația. În sate nu au rămas decât femei, copii și bătrâni.

Situația în Muntenegru e așa de înăsprită, încât isbucnirea unei revoluții pare a se apropia.

Vesti bune dela sate.

Din Dăisoara ne scrie dl Dionisie Oancea, sub titlul: Oameni noi vremuri nouă: «Prețuita foaie «Lumina Satelor» a pornit în lumea largă, în întunericul dela sate, asemenea unui apostol plin de credință. A pornit cu puterile sufletești ale unei cetăți de oameni, cari prin flacără dragostei se pot înălța deasupra celor ce se scurg între malurile vieții de toate zilele. Si în adevăr această flacără a desghețat pe mulți dela sate, căturari și fărani, trezindu-i la o nouă viață. În comuna noastră sunt numai Români. Ei duceau o viață amorită, furnicând numai după cele de lipsă pentru traiul de toate zilele. La sfaturile frumoase ale prețuitei foi și ale sărguinciosului capelan Stefan viață comună noastră a primit o nouă îndrumare». S'a făcut acolo o cooperativă de consum, au deschis în 12 iulie c. casă culturală, pe care o ajută și cooperativa. În aceeași zi au înființat «Reuniunea de vite» pentru ajutorarea împrumută, când soartea loveste pe căte unul. «Într-o zi două așezămintă: unul pentru luminarea minții, îmbânzirea moravurilor și sporirea în virtute, altul pentru ajutorarea lipsurilor vieții materiale. Copii de școală au fondul lor «Mielul școlar» și «Lumina Satelor» abonată, tinerimea și are societatea ei și foaia. Reuniunea de femei asemenea. Toate aceste de când avem om nou între noi.

Câte lucruri bune nu facem la sate când ne trimite Dumnezeu astfel de foi ale înțelepciunii și dragostei, și oameni cari, sunt în stare a se înălța peste granițele vieții de rând?!

Oameni noi vremuri nouă, și vom fi un neam ales și sănătos, o biserică unde tronează pacea și adevărul Domnului nostru Isus Cristos. Da, da, când sunt oamenii înțeleptori, cu răvnă și dragoste către mulțime, dacă nu schimbă vremile, ei îndrepteață lucrurile spre bine.

dea în zădar și a petrece în lene: pentru aceea și suntem așa de săraci și mișei.

Iată vecinii noștri, de alt neam, că și ei sunt oameni ca și noi, se nasc ca și noi, trăiesc, mor, sunt creștini, merg la sfânta biserică și în sărbătorile numai cele ce poruncește sfânta biserică, dar într-altă vreme lucră peste tot anul. Deci pe ei nu-i trănește, nu-i calcă caii, nu-i iau vânturile, pentru că lucru; ci sunt în pace, mai bine trăiesc, mai bine se îmbrăcă, mai bine se hrănesc, vitele și sămănăturile lor sunt mai bune decât ale noastre, și sunt mai bune gazde decât noi».

Văzând mama că așa de înțelept grăiește fata, s'a sfătuit cu bărbatul său, și, lăsând toate obiceiurile rele, au început să lucre în toate zilele, fără numai de țineau sărbătorile cele legate și de sfânta biserică oprite. Deci, în scurtă vreme, și-au îmbunătățit economia lor și bune gazde s'a făcut.

PENTRU SUFLET.

Mântuește-mă, Doamne!

Învățăcei plecară înainte, au luat corabia să treacă marea. Învățătorul a rămas în pustie să se roage. În puterea nopții se apropie de corabia învăluită de valuri. Isus luminând peste valuri e socotit o nălucă. Toți tressar.

Domnul este! și Petru aruncându-se în valuri vine către Isus!

— Mântuește-mă Doamne, că mă afund! Isus îi întinde mâna urcă în corabie. Face semn valurilor și se alină.

O zi întreagă a vorbit mulțimii în pustie despre fericire și nu pricepeau ce spune.

Î-a săturat însă cu 5 pâni și 2 pești și toată mulțimea a rămas încremenită de mirare.

Și pentru învățăci trebuia un semn. Petru se aprinde lesne, e ca focul de pae, care se stinge repede; și e nestatornic ca valurile mării. Mântuitorul e scăparea sigură a tuturora.

Sunt vremi de primejdie în care se arată puterea cea mare a rugăciunei. Valurile ajung la mal și încetără furia lor. Primejdile sunt valurile, rugăciunea e malul, limanul. Farea sălbatică e urmărită de vânători și se ascunde în vizuina sa. Vânatii și cănii sunt dușmanii nostri, culcul nostru e rugăciunea.

Paserea e luată la goană de uliu; ea sboară să se ascundă în pădure. Rugăciu-

nea e pădurea de scăpare a noastră. Viețea e marea pe unde avem să călătorim, cerul este portul de scăpare și brațele Domnului sunt culcul nostru fericit.

Rugăciunea cea mai scurtă e destul de lungă. Petru a spus trei vorbe. Vorba multă e ca pleava. În rugăciune să se topească sufletul nostru.

Rugăciunea are în vedere mântuirea sufletului. Primejdile și necazurile aduc îngeri din cer să ne întrebe ce vrem dela Dumnezeu.

Rugăciunea ne deschide calea la Dumnezeu.

Noi suntem grăbiți și rugăciunile nici nu facem numai pe jumătate. O rugăciune deplină e aceea în care se cuprinde și răspunsul dela Dumnezeu. Nici o rugăciune nu rămâne fără de răspuns.

Ce î-a răspuns Dumnezeu?

Unele cereri nu sunt satisfăcute imediat, altele de loc. Unele nu sunt pentru binele nostru.

Nu suntem atotștiutori și fiindcă Dumnezeu este, iată de ce rămân atâtea rugăciuni nesatisfăcute îndată.

Rugăciunea aduce întărire.

În primejdii, să înălțăm sufletul la Dumnezeu, care nu ne va lăsa la peire.

Din clipa în care ajutorul lui Dumnezeu a trecut de partea noastră, mântuirea nu mai întârzie.

Sfaturi economice pe August.

La căratul grăului strâng de chilii grăunțele ce se scutură, sunt cele mai bune pentru sămănat. — Asigură stogurile din câmp, precum și casa și zidurile economice împotriva focului. Pune la îndemână bute cu apă în curte ca la întămplare de primejdie să nu îți lipsească apa, în această vreme de secetă. — Treeră și aşeză la loc ferit și svântat grăunțele. Dacă nu mai poți, nu vinde bucatele acum, ci mai târziu, când prețul va fi și mai bun. — Miriștea trebuie arată căt mai în grabă. Paiul ce putrezește sub brazdă și arșișa soarelui ce pătrunde pământul fac atât căt jumătate gunoarea. — Pomii prea încărcăți cu poame trebuie propti să nu se despice. — Înaintea stăpini pune vas cu apă. Rolii slăbuști împreună și-i ferește de albine răpitoare. Strâmtăză urdinișul. Altoește (oculează) pomii: întâi cireșii, vișinii, peruci și caisi, apoi pruni, meri, peri. — După ce ai săpat și stropit a treia oară vîile, rătează vârfurile dela viață.

Scoala Normală „Andrei Saguna” Sibiu.

Înștiințare pentru anul școlar 1922/23.

Anul școlar 1922/23 la Scoala Normală «Andrei Saguna» se începe la 15 Septembrie st. n. Elevi noui se primesc:

1. În clasa I, băieți cari au terminat cel puțin cu succes bun clasa IV primară, au certificat de bună purtare și nu au trecut de 14 ani. Pentru clasa I sunt vacante 15 burse à 2000 lei și 15 semiburse à 1000 lei.

2. În clasa II se primesc ca solvenți, băieți cari au terminat cel puțin cu succes bun clasa I, la altă școală normală, la un liceu ori la o școală civilă, ori cari au terminat cu succes bun 6 clase primare și n-au trecut de 16 ani.

3. În clasa III-a se primesc tot ca solvenți băieți cari au terminat cel puțin cu succes bun clasa II-a la o altă școală normală, la un liceu ori la o școală civilă și au vîrstă corăspunzătoare.

4. În clasa a IV-VIII-a se primesc elevi și eleve, cari au terminat cu succes cel puțin bun clasele corespunzătoare la o școală normală cu 8 clase.

Toți elevii sunt interni. Taxa internătului cu didactul este 3200 lei anual.

Într-o clasă pot fi primiți 40 elevi și anume: 15 cu bursă întreagă, 15 cu bursă de jumătate și 10 solvenți.

Primirile se fac pe baza unui examen de concurs. Înștiințările să se adreseze până la 1 Septembrie n. Direcționii Scoalei Normale «Andrei Saguna» Sibiu (Piața Lemnelor Fosta Casarmă a Grănicerilor) cu următoarele documente: a) act de naștere dela oficiul stării civile; b) extras din matricula botezaților; c) certificat școlar; d) certificat de vaccină. Aspiranții la burse vor mai înainta: a) certificat despre situația familiară și avere părintilor, și b) o declarație îscălită și de părinti (ori tutori) în fața primarului comună, în care se obligă a servi ca învățători cel puțin, atâtia anii căi vor beneficia de bursă, în caz contrar vor restitu bisericii cheltuelile făcute cu dânsii în cursul studiului. Primarul va confirma identitatea îscăliturilor.

Examenele de concurs se vor ține din 8-10 Sept., examenele de corigenj și particularare din 10-15 Sept. n. iar înmatriculările din 11-14 Sept. n.

Cei admisi sunt obligați să aducă: 4 cămași, 4 perechi șmene, 3 cămași de noapte, 4 perechi ciorapi, 6 perechi obiele, haine de pat (saltea, cearșafuri pentru schimb, țol ori plăplomă, pernă și o cuvertură de pat), 3 ștergare, 3 servete, păhar, cuțit, furculiță, lingură, o ceașcă, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și ghete, ață, ace, briceag, hainele și încălțăminte necesară și o violină.

Un izvor de căștișig pentru popor.

— Plantele de leac. —

8.

Nalba mare (lat. *Althaea officinalis*) se numește și nalbă albă (Nem.: Eibisch, Althee, Weisse Pappel. Ung.: ziliz, fehér málva).

E plantă de 2 ani.

Se găsește prin grădini, ba și sălbatică prin locuri mlăștinoase, pe malul râurilor și prin locuri puțin sărate. Are flori roșietice, uneori albe, cari stau în grupuri la baza frunzelor. Frunzele sunt verzui, ovale și mătăsoase, 6-7 cm. lungi și 4-5 late, de 2 ori ferestruite.

Rădăcina e groasă și cărnoasă, înăuntru e albă, iară pe din afară de coloare galbuie-sură. Din o trupină cresc mai multe cotoare înalte de 1-1 1/2 m., rotunde, ramificate, de coloare verde-surie și acoperite cu peri moi.

Se întrebunțează întreagă planta, dar mai ales rădăcina.

Frunzele le culegem în iunie și iulie înainte de înflorire, le uscăm în strat subțire în loc umbros și aerisit. Frunzele uscându-le se sbârcesc sunt groase și catifelate și atingându-le se frâng ușor.

Florile le strângem în iulie și august și le uscăm repede la soare.

Mai căutată e rădăcina, care o putem scoate toamna ori primăvara. Dacă la sfârșitul anului prim rădăcina e prea slabă, o lăsăm și în anul al doilea. Rădăcina o scoatem de regulă în Octombrie, numai pe timp uscat, o spălăm bine și după ce am uscat-o 2-3 ore la soare o curățim de coaje și dacă e mai groasă o tăiem în lung și o uscăm la soare, separat rădăcina și separat cojile, ori în cuptor de uscat poame, la o temperatură cel mult 35° grade, ca să-și păstreze coloarea albă. În timpul uscării trebuie întoarsă des, căci altcum ușor mucezește sau își pierde coloarea albă și își pierde din preț.

Pentruca să nu stârpim planta trebuie să lăsăm vîrful rădăcinei în pământ, ca din ea în anul viitor să crească altă plantă.

Cojile le uscăm separat fiind și ele prețioase.

În comerț se vând sub numele de flores, folia și radix althaeae.

E foarte căutată. 1 kg. costă 8-10 Lei.

La muncă.

Stăm azi într-o singură țară, sub un singur stăpân însă înconjurați de dușmani, cari păndesc momentul ca să ne sugrume. Noi nu voim răul nimănui însă nici nu vom putea suferi ca streini bătuți de vânturi să ne calee hotarul.

Trebue să le lăsăm urmașilor nostri o țară puternică, așezată pe temelii, cari să nu se clăine orice vîjeli ar veni, o temelie care să țină un scut vecinic mandri noastre țări.

Pe lângă chezăria ce ne-o dă armata cu un trecut așa glorios, trebue ca toți uniți la o muncă rodnică cu mic și mare să întărim viitorul neamului.

Să căutăm prin toate mijloacele să vindecăm ranele războiului trecut și apoi umăr la umăr să ne punem cu gânduri curate la muncă.

Fiecare după puterile sale să contribuie cu cât va putea mai mult la binele și fericirea obștească, ca astfel să ne putem asigura recunoștință și binecuvântarea celor ce azi sunt încă în leagăn.

Vîitorul nostru cere oameni harnici și cinstiți, sănătoși la cap și curați la suflet. Înlături cu trântorii de peste tot locul, afară cu oamenii cu cinstea pătată, mai puțină dragoste pentru streini și mai multă cinste limbei, legii și obiceiurilor noastre.

Numai așa vom putea asigura viitorul vrednic de renumele poporului nostru, numai așa vom putea răsplăti munca strămoșilor și săngele vîrsat și numai așa ne vom putea asigura un somn liniștit sub glia sfântă a pământului românesc.

I. Berghia.

Calendarul săptămânii.

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	24 Mucenița Cristina	6 † Sc. la față
Luni	25 † Adorm. S. Anei	7 Caetan
Mart.	26 S. Muc. Ermolae	8 Chiriac
Merc.	27 † M. M. Pantelimon	9 Romanus
Joi	28 AA. Proh. și Nican.	10 Laurențiu
Vineri	29 Muc. Calinic	11 Susana
Sâmb.	30 Ap. Sila și Silvan	12 Clara

Târguri. În 24 Iulie: Ocna-Sibiului, Preșmăr; în 25: Brejeu; în 26: Bran, în 28: Reghin, Rodna-veche, Lăpușul de jos, Timișoara; în 29: Apoldul-mic, Ațel, Ocnele-Murășului (Uioara).

Știrile săptămânei.

Asociațiunea Transilvană va aranja în anul acesta la Orăștie o expoziție de poame, în luna Octombrie, sub conducerea profesorilor dela școala agronomică din Geoagiu. La sate va continua cu prelegerile poporale, îndemnând să se înființeze case de cetire, agenturi, biblioteci; se va sărui asupra însemnatății meserilor, a comerțului și asupra îmbunătățirii tuturor ramilor de agricultură. Apoi se vor ține cursuri de industrie agricolă: împletirea de lucruri de răchită, păie și papură... pregătirea de obiecte din lemn, părți de car, furci, greble, coșnițe de stupi, — tot lucruri de mare trebuință pentru gospodăria țăranilor nostri. La rândul nostru avem totuși datoria să sprijinim această Asociațiune cu obolul nostru, făcându-ne membri ai ei.

Un oaspe englez a sosit în Ardeal; profesorul dela școala înaltă din Oxford dl Zimmern. El vine să vadă la față locul care este soarta minorităților (a străinilor de printre noi) ca biserică, cultură și stare politică. Ceeace a văzut și a găsit la noi, — cum mărturisește domnia sa insuși — adeveresc tocmai contrarul dela minciunile răspândite mai ales de unguri în străinătate. Dar s-au întâmplat și lucruri care nu trebuie să fie. Într-un oraș Român de ai noștri, — se înțelege din partidele de împotrivire — au stăruit mereu să-i arete nedreptățile guvernului. Oaspele li întrebă deodată dar minoritățile ce soarte au. Nesocotiti au răspuns că dacă guvernul nu se poate înțelege cu noi Români cum se va înțelege cu neamurile străine. Să mergi până aici cu patimile politice, ca să spui unui străin din Anglia astfel de lucru, pentru a-ți vărsa ura și dușmania, înseamnă să fi un uitat de tine și de datoria ta către neam.

Cursuri de vară la Vălenii de Munte a rănduit dl profesor N. Iorga și în vara aceasta dela 1 August. Aici se vor strângă o seamă din profesorii nostri dela cele mai înalte școale ale țării pentru a împărtăsi lumină și învățătură oamenilor dornici de a-și spori știința și cunoștințele și după ce au ieșit de mult de prin școli.

Cununie. Ana I. Pinci și Adm. Locot. Firel Belciu cununăți.

Urcarea leului dela 6:25 la 8 centime și după vestile mai nouă chiar la 12. Aceasta se întâmplă de bună seamă pe urma exportului de bucate pe care îl putem face în acest an și care s-a inceput. Unii spun că cei ce au făcut cu sila să scadă leul, acum fac să se urce pentru că plătească mai puțin pentru exportul nostru. Ori cum urcarea leului va aduce scădere prețurilor la lucruri și cu ea ieftinirea traiului.

Adunarea Băncii Agrare se va ține în 2 August în Cluj, ca să discute ce să facă în fața hotărârii sfatului de ministri și a parlamentului, prin care i-să luat încredințarea de a mijloci ea bănește reforma agrară în Ardeal. Banca se vede păgubită din cale afară prin această măsură și vrea despăgubire dela stat dacă i-să luat un drept dat prin lege. Iar guvernul vrea să treacă în vîstieră țării căștigul ce ar fi pe urma afacerii cu reforma agrară. Se crede totuș că în cele din urmă vor ajunge la un înțeles Statul cu Banca.

„Casa culturii poporului“, așezământul în fruntea căruia stă A. S. R. Principele Moștenitor Carol, a încredințat pe 3 scriitori cu bun nume ca să alcătuiască cărți de cetire pentru popor. Aceste cărți vor fi o adunare de scriri literare pentru tineretul care a isprăvit școala primară, fete și feciori, pentru soldați, pentru muncitori și pentru cărturarii satelor. Printre mulțimea de cărți slabe, ori rele chiar, ce se tipăresc în vremile mai nouă, vor fi o adevărată binefacere, cărțile ce le va scoate această casă a culturii dacă vor fi bine alese. Si cărțile sunt ca și prietenii, dintre mulți numai peici pe coele căte unul cu adevărat bun.

In pădurile din munții Buzăului s-a izcat foc mare, care în urma vântului primejdiesc și pădurile întinse din munții Vrancei.

Preoții catolici printr-o jalea îscălită și de cardinali și de episcopi au cerut stăruitor Papei să le îngăduie căsătoria. Se știe că preoții papistași se sfîntesc toți necăsătoriți.

Un vapor (corabie) s-a scufundat la Manila din pricina unei ciocniri întâmplată pe vreme de ceată. 500 de călători au fost scăpați de ajutoarele venite din Portland, unde s-a dat de știre prin telegrafia fără fir.

O nenorocire pe Dunăre s-a întâmplat cu un pescar care voia să treacă cu barca împreună cu soția și un copil de 9 ani. Valurile mari au răsturnat barca. Pescarul întâi și-a prins copilul și a plecat cu el spre țarm. La tipetul soției s-a întors, să-i dea ajutor. Femeea apucându-l de mână l-a tras în apă și s-a înecat toți trei.

Steagurile franceze luate de Germani în răsboiul din 1870 trebuiau înăpăiate. Pe drum, dela biserică garnizoanei din Potsdam la Berlin, unde trebuiau predăte, au pierit. Guvernul german a pus premiu de 100 000 mărci pentru cel ce le-ar găsi. Altfel se socotește o nouă neînvință nemțescă față de Francezi.

Atentat împotriva lui Poincaré a fost pus la cale de prietenii împărației germane, dar a fost descoperit din vreme. Cei ce ar vrea să readucă pe împăratul german nu se mărginesc la primejdirea vieții potrivnicilor în țara lor, ci acum și-au pus ochii și pe președintele francez.

Nu se mai poate muta în Rusia nimeni. Guvernul sovietelor a oprit orice mutare în anul 1922 pentru reașa stare a căilor ferate, care nu mai pot suporta greutatea vagoanelor încărcate.

Scumpețea la Viena. Ca să cunoaștem ce scumpețe e în alte țări, unde banul nu mai are nici un pret, dăm aci prețurile din Viena dela 19 Iulie: 1 kgr. untură 14,000 cor., 1 kgr. carne de vită 9000 cor., 1 kgr. zahăr 6000 cor., 1 kgr. lemn 100 cor., 1 kgr. cafea 20,000 cor., 1 costum de haine bărbătești 4—500,000 cor., 1 kgr. pâne 2—3000 cor.

Femeile au dreptul să umble în port bărbătesc și să fumeze. În America s-a întâmplat să fie dată în judecată o doamnă pentru purtare rea, că iasă pe stradă îmbrăcată bărbătește și cu țigara. Judecătoria i-a dat drept femeii. La noi vezi fi văzut și dumneavoastră femei fumând, țigance și doamne de oraș, dar să nu vă luă după ele nici dacă li se îngăduie să se îmbrace bărbătește.

Foc pe apă. Vaporul «Carupidiglia» încărcat cu benzină a plecat din Fiume pe mare. În urma unei întâmplări s-a aprins și deodată a fost învăluit în flacări. La o jumătate de ceas s-a scufundat. Trei oameni s-au înecat în apă.

Grecii vor să ocupe Constantopolul și de aceea au strâns în Tracia trei divizii grecești, care ar fi să atace capitala turcească. Gândul asta de mult frâmantă pe Greci, cine știe de vor îndrăni să o facă și de vor isbuti să se facă stăpâni pe vestul Tărigrad.

Coroana țărilor din Rusia păstrată până acum la Kremlin și prețuită la 600 milioane ruble aur a fost și ea pusă în vânzare de stăpânirea Sovietelor de bol-

șevici. Nu știu cine va râvni la coroana aceasta, dacă își aduce aminte de soartea celui ce a purtat-o mai pe urmă?

Mari explozii la întăritura Cățelu de lângă București și la depozitul de muniții din Focșani. La Cățelu s-au nimicit 100 vagoane de muniții, făcându-se pagube mari, dar din norocire nu s-a primejduit nici o viață de om, pentru că s-a întâmplat după ora 6 seara când lucrătorii plecasea. Așa lumea s-a ales cu spaimă mare pe urma detunăturilor ce au ținut toată noaptea și cu stricăciuni pricinuite de zguduituri. S-au dărămat clădiri din apropiere și s-au nimicit sămănături de pe lângă linia ferată, pe lângă vagoanele și calea ferată, topite în flacări.

Mai îngrozitoare și mai dureroasă a fost explozia dela Focșani. Primejdia s-a izcat din pricina dinamitei ce se găsea acolo în stare de neorânduială. Locuitorii orașului îngroziți pe urma detunăturei și a cutremurului au alergat în uliți. Pagube în oraș n-au fost decât o mulțime de ferestrii a căror geamuri au căzut. Au fost însă 3 soldați morți și peste 20 mai greu răniți.

De o vreme nenorocirile de acest fel sunt tot mai dese pentru că ce ar fi cheamați să le prevină se ocupă tot de alte lucruri, decât de împlinirea datoriei.

Pe când Rusia moare de foame reprezentanții sovietelor bolșevice la ambasada din Berlin, au dat masă așa de strălucită și bogată, punându-se mâncările pe vase de aur și argint și 40 de chelneri săljuia la masă. Câtă desfășăciune lumească! Poporul de rând moare de foame iar acei ce au surupat toată rânduiala în Rusia sub cuvânt că totul este al tuturor și nimene n'are drept la mai mult decât altul, fac ospețe strălucite și se veselesc.

O taxă pe lene s'a înființat în Madagascar, o insulă de lângă Africa, care se ține de Franța. Legea prevede, că tot europeanul dela 21 până la 55 ani dorește 250 zile de muncă pe an, iar locuitorii vechi, dela 15 până la 50 ani, 180 de zile. Taxa este de 25 franci (300 Lei) și sunt scutiți numai nepuțincioșii și pensionarii. — Câte milioane nu s'ar aduna, dacă s'ar aduce și la noi o astfel de lege.

Primpretorul plasei Nocrich.

Nr. 1292/1922.

(5) 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de Subnotar în comunele Hosman, Cornățel și Tichindeal (independent de notar acel din Tichindeal) se publică concurs.

Retribuțiunile sunt cele provăzute în legile și regulamentele în vigoare.

Petitionarii care doresc să ocupe aceste posturi trebuie să înainteze acestui oficiu preitorial cereri în scris la care va anexa actele prevăzute în legea XX. ex. 1900 cel mai târziu până la 20 August cr.

Nocrich, la 21 Iulie 1922.

Mocanu m. p.,
primpretor.

Nr. 148/922.

(4) 2-3

Publicațiune de licitație.

Comuna biserică Crihalma, jud. Târnava-mare, dă în arândă — prin licitație publică verbală și cu oferte închise — cărciuma sa de sub Nr. 42, în ziua de 7/20 August 1922, ora 2 p. m. în școala din Crihalma. Condițiile sunt următoarele:

1. Prețul strigării 6000 lei anual plătit în 2 rate anticipative.

2. Vadiu e 10% din prețul strigării.

3. Timpul de arândă e 5 (cinci) ani, dela 1 Ian. 1923 până 31 Dec. 1927.

Cărciuma constă din 2 odăi pentru cărciumă, 2 odăi de locuit, 2 grăduri, pivniță, curte, grădină și fântână. Condițiile mai detaliate se pot vedea la oficiul parohial.

Din ședința comitetului parohial ținută la 25 Iunie st. v.

Dionisie Bucur,
paroh-preș.